

H O T Ă R Ă R E

7 iulie 2017

Nr. 36/6

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Membrii Colegiului Disciplinar

mun. Chișinău

Valeriu Doagă

Elena Covalenco
Veronica Mocanu
Olesea Plotnic
Stelian Teleucă
Liliana Țurcan
Maria Orlov

Examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Curții de Apel Bălți, Oleg Moraru, în baza sesizării dnei Angela Cirun, parvenită în adresa Consiliului Superior al Magistraturii la data de 20 septembrie 2016, Colegiul disciplinar

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării.

1. La 20 septembrie 2016 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, a parvenit o sesizare din partea dnei Cirun Angela, privind dezacordul cu acțiunile judecătorului Curții de Apel Bălți, Oleg Moraru, și solicitarea atragerii la răspundere disciplinară a acestuia.

2. Autorul sesizării relatează că pe data de 01 iulie 2016 Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți sub președinția judecătorului Oleg Moraru a emis o decizie, în temeiul recursului avocatului Maxim Belinschi, declarat împotriva încheierii din 15.03.2016 a judecătorului de instrucție din judecătoria Râșcani pe o cauză penală cu privire la un contract de vânzare-cumpărare din anul 2010, încheiat între A.Cirun, G.Cirun și T. Budurina.

3. Autorul sesizării solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Oleg Moraru pentru admiterea în ședința de judecată a avocatului Maxim Belinschi fără împuternicirile corespunzătoare; examinarea tergiversată a unui recurs în baza unei xerocopii de mandat, xerocopiata din dosarul penal, care nu are incidență cu cazul examinat în instanța de recurs; emiterea deciziei ilegale în temeiul unor declarații necorespunzătoare adevărului, falsificate de avocatul Maxim Belinschi; lipsă de imparțialitate a judecătorului la examinarea recursului.

Constatările Inspecției judiciare.

4. La 03 octombrie 2016 Inspecția judiciară a emis decizia cu nr.1248s-1497p/m cu privire la respingerea sesizării depuse de dna Cirun Angela ca fiind vădit neîntemeiată.

5. Inspecția judiciară a reținut că autorul sesizării nu face referință la nici unul din temeiurile de abatere disciplinară, prevăzute de lege. Astfel, după cum se menționează în decizia inspecției judiciare, de fapt, autorul sesizării își exprimă dezacordul cu decizia adoptată, adică cu admiterea recursului declarat de avocatul Maxim Belinschi în interesele lui Ulianov Piotr și Ulianov Vladimir.

6. În opinia Inspecției judiciare, dezacordul cu decizia adoptată Cirun Angela îl manifestă prin argumentarea de admitere în proces a avocatului Maxim Belinschi, considerând participarea ultimului ca ilegală, fără împuterniciri, după care se invocă și alte fapte, calificate de autoare ca temeiuri de abatere disciplinară. Prin urmare, după cum se concluzionează în decizia Inspecției judiciare, argumentele de abateri disciplinare se referă la modalitatea procesuală de admitere în proces a avocatului Maxim Belinschi la fondul cauzei, la probele prezentate în cadrul examinării recursului, toate aceste chestiuni ținând de competența exclusivă a instanțelor de judecată și nu fac obiectul abaterilor disciplinare.

7. Inspecția judiciară a reținut că faptele expuse în sesizare sunt declarative, nu întrunesc condițiile abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, astfel sesizarea este respinsă ca una vădit neîntemeiată.

8. Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția judiciară, autorul sesizării, Cirun Angela, la data de 21 octombrie 2016 a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției judiciare din 03 octombrie 2016 și a solicitat Completului de admisibilitate admiterea contestației, anularea deciziei contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului vizat în sesizare.

Constatările Completului de admisibilitate.

9. Completul de admisibilitate nr.1 al colegiului disciplinar, prin hotărârea din 19 mai 2017, a admis contestația depusă de Angela Cirun, a casat decizia Inspecției judiciare din 03.10.2016, prin care a fost respinsă sesizarea Angelei Cirun, și a transmis materialele în privința judecătorului menționat spre examinare Plenului colegiului disciplinar, considerând că există bănuieli rezonabile de comitere de către judecătorul Curții de Apel Bălți, Oleg Moraru, a abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. i) din Legea nr.178 din 25.07.2014, adică: *i) încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de îndeplinire a justiției.*

Poziția judecătorului vizat în sesizare.

10. În cadrul examinării sesizării de către Inspecția judiciară a fost solicitată opinia judecătorului Oleg Moraru de la Curtea de Apel Bălți. Nota explicativă a judecătorului a parvenit la CSM la data de 30 septembrie 2016.

11. În nota explicativă judecătorul a subliniat că consideră decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți drept una perfect legală, întemeiată și motivată atât sub aspectul de fapt al cauzei, cât și cel legal, iar plângerea dnei Angela Cirun este absolut neîntemeiată. Judecătorul a mai menționat că decizia și toate încheierile luate în cadrul ședințelor de judecată au fost adoptate colegial și nu personal. Actele judecătorești au fost adoptate după consultarea părerii părților procesului și audierea poziției lor, în baza materialelor prezentate, ținând cont de prevederile legii procesual-penale.

12. În nota explicativă se mai menționează că atât judecătorul Oleg Moraru, cât și ceilalți membri ai Colegiului nu au avut nici o cointeresare în caz, nu au ținut parte nici unei părți din proces și toți trei judecători au fost imparțiali. Se mai menționează că în cadrul examinării recursului au avut loc mai multe ședințe de judecată, inclusiv s-a oferit timp avocatului Maxim Belinschi pentru a-și argumenta poziția sa și a prezenta probe referitor la împuternicirile pe care le are pe acest caz.

13. Judecătorul a reținut că toate motivele de fapt și de drept au fost expuse în decizie. La adoptarea deciziei au fost luate în considerație toate argumentele părților, inclusiv în decizie, Colegiul s-a expus și în privința împuternicirilor avocatului Maxim Belinschi. Consideră că a fost respectat termenul rezonabil de examinare a recursului.

14. Judecătorul Oleg Moraru a subliniat că dna Angela Cirun a manifestat nemulțumiri pe întreg procesul de judecare a recursului, inclusiv și după pronunțarea deciziei, aceasta fiind poziția ei, care este una subiectivă și lipsită de confirmare de fapt și de drept.

15. La 06 iulie 2017 judecătorul Oleg Moraru a remis în adresa CSM cererea de examinare a procedurii disciplinare în lipsa sa, precum și explicații suplimentare referitor la sesizarea din 20 septembrie 2016. Potrivit acestor explicații, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, în decizia sa din 01 iulie 2016, a luat ca bază mandatele depuse în cadrul procesului penal, unde se află în original, iar copiile anexate la materialele cauzei înregistrate în instanța de judecată, după cum au acționat și celelalte instanțe care au examinat vre-o chestiune ridicată de părți conform procedurii penale. În această ordine de idei, consideră că Maxim Belinschi a avut toate împuternicirile necesare să acționeze în numele lui Piotr Ulianov. De asemenea, judecătorul Oleg Moraru menționează că în ședința de judecată avocatul Maxim Belinschi a prezentat și un mandat suplimentar, iar împuternicirile lui au fost confirmate în ședința de judecată personal de către Piotr Ulianov, susținând recursul și poziția avocatului.

Aprecierea Plenului colegiului disciplinar.

16. Studiind circumstanțele legate de sesizarea depusă de către dna Angela Cirun, controlul efectuat de către Inspekția judiciară, hotărârea Completului de admisibilitate, analizând explicațiile scrise aduse de către judecător, precum și ascultând în ședință argumentele autorului sesizării, Plenul colegiului disciplinar concluzionează că în acțiunile judecătorului Curții de Apel Bălți, Oleg Moraru, se constată existența elementelor faptei care poate constitui abatere disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

17. Potrivit art.34 alin.(5) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cauza disciplinară se examinează doar în limitele hotărârii de admisibilitate adoptate în condițiile art.28.

18. În corespundere cu art.36 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, colegiul disciplinar poate hotărî: constatarea abaterii disciplinare și aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la art.6.

19. Potrivit materialelor cauzei disciplinare, s-a constatat că la data de 19.04.2016 prin intermediul PIGD, judecătorului Curții de Apel Bălți, Oleg Moraru, i-a fost repartizat recursul din 22.03.2016 al avocatului Maxim Belinschi în interesele lui Ulianov Piotr și Ulianov Vladimir, declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție al judecătoriei Râșcani din 15.03.2016. Pentru examinarea acestui recurs a fost format Colegiul penal al Curții de Apel Bălți în componența președintelului Oleg Moraru și a judecătorilor Adriana Garbuz și Aurelia Toderăș.

20. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2016 (dosarul nr.10r-83/2016), recursul avocatului Maxim Belinschi în interesele lui Ulianov Piotr și Ulianov Vladimir, a fost admis ca fiind fondat, casată încheierea judecătorului de instrucție al judecătoriei Râșcani din 15.03.2016, rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: s-a admis plângerea avocatului Maxim Belinschi în interesele lui Ulianov Piotr și Ulianov Vladimir ca fiind fondată; s-au declarat nule ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 04.12.2015 a procurorului C. Rusu și ordonanța de respingere a plângerii împotriva acțiunilor de urmărire penală efectuate de procuror din 12.01.2016 a procurorului Sergiu Crețu și s-a obligat procurorul r. Râșcani, în limitele competențelor atribuite prin lege, să organizeze efectuarea controlului suplimentar, cu continuarea examinării plângerii avocatului Maxim Belinschi în interesele lui Ulianov Piotr și Ulianov Vladimir în baza art.274 Cod de procedură penală și să lichideze toate încălcările drepturilor și libertăților lor admise pe parcursul examinării acestui caz.

21. În decizia Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2016, referitor la împuternicirile avocatului Maxim Belinschi, se menționează că „*Colegiul penal constată că acesta la 02.12.2012 a încheiat contractul nr.9/2012 și a eliberat mandatul nr.0262445 seria MA din 06.12.2012, prin care se confirmă acordarea asistenței juridice lui Piotr Ulianov. Ca urmare, avocatul Belinschi a înaintat plângerea din 07.11.2013, înregistrată la 08.11.2013 cu nr.11-403/11 la Procuratura Generală, care a fost remisă spre examinare conform competenței, făcându-se referință în plângerea dată la cauza penală nr.2011048177. Potrivit concluziei procurorului din 21.11.2013, momentele indicate în plângere nu au fost obiectul de examinare în cadrul cauzei penale nr.2011048177, de aceea plângerea a fost separată de această cauză penală și organizat un control suplimentar.*

În baza acestei plângeri s-a efectuat un control în baza art.274 Cod de procedură penală, cu înregistrarea procesului penal nr.21030402351, în cadrul căruia s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, hotărâre care a fost atacată la judecătorul de instrucție, apoi și în recurs de mai multe ori.

Pe întregul proces avocatul Maxim Belinschi i-a acordat asistență juridică lui Piotr Ulianov, adresând demersuri, plângeri, recurs.

În prezent cauza se examinează în ordine de recurs, fiind contestate încheierile judecătorului de instrucție al judecătoriei Râșcani din 15.03.2016, ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 04.12.2015 a procurorului Constantin Rusu și ordonanța de respingere a plângerii împotriva acțiunilor de urmărire penală efectuate de procuror din 12.01.2016 a procurorului Sergiu Crețu. Împuternicirile avocatului Maxim Belinschi au mai fost suplimentar confirmate personal de Piotr Ulianov în ședința instanței de recurs și prin mandatul seria MA nr.0262554 din 17.06.2016”.

22. În cadrul examinării recursului dat au avut loc mai multe ședințe de judecată: la 04.05.2016, 25.05.2016, 17.06.2016, 30.06.2016, 01.07.2016.

23. Din materialele cauzei disciplinare rezultă că în ședințele instanței de recurs s-a constatat lipsa mandatului avocatului Maxim Belinschi, iar președintele de ședință, judecătorul Oleg Moraru, a solicitat ca avocatul să prezinte mandatul în ședința următoare, pentru ce a fost amânată examinarea cauzei. Verificarea de către judecătorul Oleg Moraru a prezenței mandatului avocatului Maxim Belinschi cu împuterniciri a fost făcută la insistența avocatului dnei Angela Cirun.

24. Totodată, în cadrul ședinței de judecată avocatul Maxim Belinschi a declarat că deține contract de asistență juridică cu Ulianov Piotr în cadrul unei cauze penale cu nr.2011048177 contra dnei Angela Cirun, iar pe procesul penal nr.20130402351 (în care a fost declarat recursul) el nu deține contract și nici mandat cu împuterniciri, semnat de clientul său Piotr Ulianov, deoarece consideră că mandatul de bază este cel din materialele cauzei penale nr.2011048177.

25. La ședința următoare avocatul Maxim Benlischii a prezentat mandat, semnat de Ulianov Piotr în ziua ședinței precedente (17 iunie 2016), ceea ce confirmă că la data depunerii recursului, 19 martie 2016, avocatul nu avea împuterniciri de a depune recurs, sau de a acționa din numele clienților săi.

26. Ulterior avocatul Maxim Belinschi a prezentat copia mandatului din 06 decembrie 2012, solicitată de judecătorul O. Moraru, xerocopiată din dosarul penal cu nr.2011048177, care are aceleași părți dar alt subiect decât dosarul penal cu nr.20130402351, în care s-a înaintat recursul.

27. Din copia mandatului (seria MA, nr.0262445) din 06 decembrie 2012, anexată la dosarul disciplinar este clar că: 1) avocatul Maxim Belinschi se împuternicește să acorde asistența juridică în organele de urmărire penală; 2) se împuternicește să acorde asistență juridică pe cauza nr.2011048177; 3) se împuternicește să reprezinte drepturile lui Ulianov Piotr (nu și Ulianov Vladimir).

28. Așadar, din materialele cauzei disciplinare rezultă că avocatul Maxim Belinschi a fost admis în ședință, deși împuternicirile lui nu au fost confirmate prin nici o probă. La plîngerea de recurs la momentul depunerii nu au fost anexate careva acte care ar dovedi împuternicirile avocatului Maxim Belinschi. Mai mult ca atât, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, examinând recursul menționat, nu a verificat de la bun început, dacă este prezent mandatul avocatului Maxim Belinschi cu împuterniciri din partea clienților săi.

29. Conform art.317 din Codul de procedură penală al RM:

(1) Ședințele instanței de judecată sînt prezidate de către judecătorul sau președintele completului de judecată căruia i-a fost repartizată, conform prevederilor art.344, cauza pentru judecare.

(2) Președintele conduce ședința de judecată și, în interesele justiției, ia toate măsurile prevăzute de prezentul cod pentru asigurarea egalității în drepturi a părților, păstrînd obiectivitatea și imparțialitatea, creînd condiții necesare pentru examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a tuturor probelor prezentate de către părți sau administrate la cererea acestora.

30. Potrivit alin.(1) și alin.(2) din art.359 CPP:

(1) Președintele stabilește identitatea procurorului și a avocatului și documentele care confirmă calitatea și împuternicirile lor.

(2) În același mod se stabilește identitatea părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și a reprezentanților lor.

31. Potrivit art.70 alin.(7) și alin.(8) din CPP:

(7) Pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței: 1) documentul ce confirmă apartenența lui la avocatură; 2) documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației Republicii Moldova; 3) mandatul biroului de avocați sau un alt document ce îi confirmă împuternicirile.

(8) Persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitate respectivă, fapt asupra căruia se adoptă o hotărâre motivată.

32. Conform art.80 alin.(5) pct.1) și pct.2) din Codul de procedură penală al RM:

(5) Reprezentantul victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile este obligat:1) să îndeplinească indicațiile persoanei reprezentate; 2) să prezinte organului de urmărire penală sau instanței documentele care îi confirmă împuternicirile.

33. Potrivit pct.3. din Hotărârea Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, nr.158 din 28.02.2013, "Formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar se imprimă pe hîrtie de formatul A4, împărțită în două părți identice, în partea din stînga fiind lăsat un spațiu liber de 2 cm. O parte se decupează și se prezintă organelor de urmărire penală, instanței de judecată sau altor autorități în raport cu care își exercită împuternicirile avocatul sau avocatul stagiar, iar cealaltă parte este păstrată de către avocat sau, după caz, de către avocatul stagiar."

34. Cu referire la speța dată, Plenul colegiului disciplinar reiterează că, potrivit materialelor cauzei disciplinare, la data depunerii recursului, avocatul Maxim Belinschi nu avea împuterniciri de a depune recurs, sau de a acționa în numele clienților săi. Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, examinând recursul menționat, nu a verificat de la bun început, dacă este prezent mandatul avocatului Maxim Belinschi cu împuterniciri din partea clienților săi.

35. Plenul Colegiului disciplinar subliniază că, potrivit normelor în vigoare, verificarea împuternicirilor avocatului în proces ține de competența președintelui ședinței de judecată. Verificarea împuternicirilor avocatului constituie o obligație, și nu un drept al judecătorului. În caz contrar, dacă verificarea împuternicirilor avocatului de către judecător ar constitui o atribuție cu caracter de putere discreționară (de a face sau a nu face ceva), atunci nu vor putea fi asigurate egalitatea în drepturi a părților, obiectivitatea și imparțialitatea procesului. În plus, neverificarea împuternicirilor avocatului de către judecător poate constitui o încălcare a drepturilor participanților la proces, în special a dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art.6 din Convenția CEDO.

36. Pornind de la cele menționate *supra*, Plenul colegiului disciplinar concluzionează că acțiunile judecătorului Oleg Moraru constituie o abatere disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor: *încalcare normelor imperative ale legislației în procesul de desfășurare a justiției*.

37. În contextul celor enunțate și conducându-se de prevederile art.36 alin.(1) lit.a), art.6 alin.(1) lit.(a) și art.39 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul Disciplinar din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se constată abaterea disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) lit.(i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și se aplică judecătorului Curtii de Apel Bălți, Oleg Moraru, sancțiunea disciplinară: avertisment.

Hotărârea Colegiului Disciplinar poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărârii motivate.

Hotărârea Colegiului Disciplinar se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței:

Valeriu Doagă

Membrii Colegiului disciplinar

Elena Covalenco

Veronica Mocanu

Olesea Plotnic

Stelian Teleucă

Liliana Țurcan

